

morju, in tako ne moremo več vstrezati naročilom, ki nam še zmirom prihajajo.

Kakor je iz teh bukev razvidno, se je sir večidel po 31, 32 do 33 gold. cent „franko Lesce“ razprodal, dvoje hlebov po 34, eden celó po 35 gold. Nekateri hlebi so se pa domá zavolj kake skaze tudi le po 30 kraje. funt oddali.

Naj konečno podam v blagovoljni pregled celi

društveni račun,

kakor ga je odbor vsem pričujočim družbenikom razložil ter je splošno potrjen bil pri predniku Žvabu na Bitnjah 18. svečana 1876.

Družba je delovala od 25. maja do 6. oktobra 1875. leta, tedaj 135 dni.

Mleka je v družbo prišlo vkup 33.893³/₄ bokalov. Iz tega mleka se je naredilo: mastnega sira 7890¹/₄, kuhanega masla 37²/₄, mastne skute 4128 funtov.

Ves sir in vse maslo, skute pa 63 funtov je družba prodala, drugo pa vse gospodarjem po primeri mleka v naturi razdelila, kakor tudi ostalo siratko za rejo 32 prešičev, ki so bili na planini.

Dohodki:

Za 7890 ¹ / ₄ funtov sira	2538	gold.	12	kr.
za 37 ² / ₄ „ masla	18	„	75	„
za 63 „ skute	9	„	87	„
za 59 „ ostale soli	3	„	84	„
Enoletna prikupnina dveh udov, ki še nista popolnoma v družbo sprejeta	3	„	93	„
ostali obresti od nekega družbenega denarja	3	„	45	„
skupaj	2577	gold.	96	kr.

Stroški:

Sirarju Matevžu Rejcu	107	gold.	—	kr.
sirarju Antonu Ozebku, ki je unega nekoliko časa namestoval	5	„	48	„
Gregorinovemu Matevžu, ki je mleko v tedenski zapisnik kaj redno in lepo zapisoval	2	„	50	„
za 14 funtov siriša	5	„	69	„
za 600 funtov soli	38	„	92	„
napravo in popravo sirarskega orodja za najemščino od sirarskega stanu in hramov za hranitev sira, ki veliko prostora potrebuje, kar vse so potegnili udje sami	16	„	—	„
za nošnjo in vožnjo sira s planine v dolino, pranje sira in še kaka druga zamuda, kar so vse zaslužili spet udje sami	40	„	80	„
za sodce in zaboje za razpošiljatev sira, njega nakladanje in voznino do Lesce, kar so deloma tudi zaslužili udje sami	39	„	47	„
prostovoljna daritev za cerkev namesti prej navadnega masla	12	„	80	„

skup stroškov . 279 gold. 93 kr.

Če od dohodkov . 2577 gold. 96 kr.

odtrgamo stroške . 279 „ 93 „

ostane kot čisti dohodek . 2298 gold. 3 kr.

v razdelitev med družnike, kateri po hišnih imenih povedani in po velikosti zneska razvrsteni so prejeli, in sicer:

bokalov mleka

Lepenjar iz Lepence za	4181	283	gold.	47	kr.
Dobravec iz Lepence za	3864 ² / ₄	262	„	1	„
Žvab iz Bitnje za	3687 ¹ / ₄	249	„	99	„
Ozbek iz Lepence za	3145 ³ / ₄	213	„	27	„
Zgornji Ložan iz Loga za	2999 ³ / ₄	203	„	38	„
Navrtnjek iz Lepence za	2898 ³ / ₄	196	„	53	„
Rovnik iz Bitnje za	2385 ³ / ₄	161	„	74	„
Spodnji Ložan iz Loga za	2232 ² / ₄	151	„	36	„
Poljak iz Lepence za	2140	145	„	10	„
Gregorin iz Lepence za	1841	124	„	82	„
Farovž na Bistrici za	1806	122	„	45	„
Matjaž na Bitnjah za	1015 ² / ₄	68	„	85	„
Vajvoda na Bitnjah za	993 ¹ / ₄	67	„	34	„
Mencgar na Bitnjah za	702 ³ / ₄	47	„	64	„

tedaj vsi skup za 33893³/₄ 2297 gold. 95 kr.
ker ostane v blagajnici — „ 8 „

je pozajet ves čisti dohodek 2298 gold. 3 kr.

(Konec prihodnjič.)

Nove postave.

Postava o oproščenju hišnega davka.

S postavo od 15. marca letošnjega leta se je za vse tiste kraje, kjer se za hiše davek od gостаšine in pa hišni razredni davek plačuje, razširjeno oproščenje od hišnega davka s cesarskimi prikladami vred za 10 let za nove hiše, za 8 let pa za dozidane in prezidane hiše podaljšalo tako, da nove, prezidane in dozidane hiše, katere se leta 1877 in pa leta 1878 dovršijo in za gostovanje pripravne naredijo, so 20 let davka proste, — take pa, ki se leta 1879 in 1880 dovršijo in za gostovanje pripravne naredijo, so skozi 15 let davka proste.

Deželni zbori.

Deželni zbor Kranjski.

V 13. seji dne 10. aprila se je obravnavalo najprej o premembi občinske postave oziroma o ustanovitvi velikih občin. Ker bi pa radi našim bralcem popis te obravnave obširniše naznanili, prihranimo si ga za drugi pot.

Dalje je poslanec Grasselli v imenu odseka za poročilo o deželno-odbornem delovanju stavil sledeče predloge, ki so tudi obveljali, namreč: 1. Deželnemu odboru je nalog, obrniti se na slavno ces. kr. deželno vlado s prošnjo, da bi ona račila čuvati, da bodo vsi deželni okraji odpisavanja zemljiškega davka pod naslovom preobloženja po dejanskih razmerah jednako deležni, v posameznih okrajih pa da bodo vladni organi razdelitev tega odpisavanja enakomerno izvrševali. — 2. Deželnemu odboru je gledé sprožene uravnave reke Krke nalog, naročiti deželnemu inženirju, naj o ugodnem času brž ko mogoče preišče: ali sploh kaže lotiti se one uravnave in v kakošni obsegi. — 3. Dr. Vicentinijeva knjižica o osušenju Loške doline ter Cirkniškega jezera, o uravnavi Unca in o osušenju Ljubljanskega močvirja se, ako bode c. k. ministerstvo svoje pritrjenje izreklo temu načrtu, v slovenskem in nemškem prevodu natisne, ter občinam, večim posestnikom in kmetijske družbe podružnicam po tistih krajih, katerih se tiče načrtu razpošlje s pozivom, naj svojo misel izrekó o tem načrtu. — 4. Deželnemu odboru je nalog, potezati se za to, da bode vsaj 5 cesarskih gozdnih varuhov na Kranj-

skem nastavljenih, vsaj jednemu pa posebej varstvo Dolenjskih gozdov izročeno.

Poslanec vitez Gariboldi je v imenu dotičnega odseka o različnih cestnih zadevah stavil sledeče predloge, ki so obveljali vsi, namreč: Deželni odbor naj dela na to, 1) da se razdelitev okrajnih cest, katere doslej niso še razdeljene, v smislu §. 10. cestne postave takoj izvrši, — 2) da se pritožbe o cestnih zadevah rešijo karkoli mogoče hitro, — 3) da se preložitev okrajne ceste med Majerlom in Črnomljem dovrši še letošnje leto, — 4) da se isto tako dovrši preložitev ceste od Litije skozi Ponoviče in Savo na Polšnik, — 5) da se še letos prične preložitev okrajne ceste čez Turjak, — in 6) da se letos končajo obravnave zastran preložitve ceste čez Bogensberg v Litijskem okraji ter vsled tega prihodnjemu deželnemu zboru stavijo dotični predlogi.

V 14. seji 11. aprila dopoldne je poročal najprej finančnega odseka prvomestnik Murnik vsled Bleiweisovega predloga iz 11. seje: koliko bi deželi stala naprava kmetijske šole. Iz tega poročila — pravi dr. Bleiweis — je razvidno, da za kmetijsko šolo bi trebalo deželi naložiti 1 odstotek priklade pod tem pogojem, da ministerstvo za trdno dovoli obljubljeno podporo za prvo napravo 30.000 gold. Povikšal bi se sicer s tem nekoliko davek, al ta krajcar od sto krajcarjih ne bi bil zavržen, če se napravi kmetijska šola in po njej skrbimo za omiko ljudstva našega v kmetijstvu, ki je glavni steber za blagostanje naše dežele. Ako nam toraj ministerstvo dá 30.000 gold. podpore, ostajam na svojem stališču, da se lotimo naprave kmetijske šole; stvar pa bi bila druga, ako bi nam ministerstvo znižalo subvencijo.

Potem je obravnaval deželni zbor napravo nove norišnice. Misli finančnega odseka o tej zadevi so si bile navskriž: drugo je predlagala odsekova večina po poročevalcu baronu Apfaltrernu, drugo pa odsekova manjšina po svojem poročevalcu dr. Poklukarju. Razgovori dotični bili so jako obširni in živahni. Konečno je finančni odsek stavil skupni predlog: Deželnemu odboru se nalaga, naj na tanko pretresuje nasveta večine in manjšine finančnega odseka; naj gledé na neobhodne zdravstvene zahteve izdela nov program norišnice za 150 blaznih oziraje se pri tem na sedanji norišnični oddelek v glavni bolnišnici in na poslopja v Studencu ter na to, da zdravstveno in upravno vodstvo združeno ostane z glavno bolnišnico, stroški pa presezali ne bodo 150.000 gold.; — na podlagi tega naj se napravijo stavbeni načrti in proračuni ter o vsem tem poroča prihodnjemu deželnemu zboru. Ta predlog je obveljal.

V 15. zadnji seji 11. aprila zvečer se je potrdil proračun norišno-stavbenega zaklada za leto 1877 s potrebščino 25.327 gold. 48½ kr., z dohodki 5006 gold. 67 kr. ter s primanjkljajem 20.320 gold. 81½ kr., ki je pokriti po prodaji obligacij zakladovih. — Občini Kresniški se je za leto 1876 dovolilo 80 odstotkov priklade na neposrednje davke, da pokrije stroške za šolsko stavbo. — Obveljala sta potem sledeča predloga občinskega odseka: 1) Da se deloma pokrijejo stroški za zidanje šole na Ubelskem, se dovoli občini Razdrški pobiranje naklade, katerega bo v letnih zneskih po 5 gold. 33⅓ kr. vsaka 91 hiš v vaséh Malobrdo, Brezje, Veliko- in Malo-Ubeljsko v letih 1876, 1877 in 1878 plačevala. 2) Občini Razdrški se dovoli za leta 1876, 1877 in 1878 pobiranje 30 odstotkov priklade od vseh direktnih davkov s tretjinsko priklado vred v vaséh Malobrdo, Brezje, Veliko- in Malo-Ubeljsko, da se deloma pokrijejo stroški za zidanje šole na Ubelskem. — Dalje

je dr. Bleiweis v imenu gospodarskega odseka poročal o vladnem načrtu postave za obdelovanja Ljubljanskega mahú. Vladna predloga se je o glavnih pravilih prenaredila in postava sprejela po nasvetu gospodarskega odseka. Če ta jako potrebna postava zadobi cesarjevo potrditev, objavimo jo od besede do besede v našem listu.

Mestna občina Idrijska, izvzemši cesarsko rudarstvo, se je vsled njene prošnje a brez prejudica za leto 1877 oprostila deželne priklade za normalno-šolski zaklad, deželni odbor pa je dobil nalog, naj preišče razmere ondotne šole in o tem poroča prihodnjemu deželnemu zboru. — Pogodba z usmiljenimi sestrami zastran režije v bolnišnici vzela se je na znanje. — Prošnja Cerkniske občine za združitev s sodnijskim okrajem Loškim se odstopi c. k. vladi z zopetnim priporočilom ugodne rešitve. — Vse ostale peticije, ki so letos došle deželnemu zboru, pa jih ni mogel več rešiti, so se izročile deželnemu odboru v rešitev, namreč: prošnja rokodelcev in delalcev v Ljubljani zavolj odprave rokodelnic v jetnišnici in posilni delalnici, — prošnja hišnih posestnikov v Ljubljani gledé odtegljeja od hišnega davka za vzdrževanje poslopij, — mestne občine Kočevske gledé varovanja krajnošolskemu svetu dostojee prezentacijske pravice, — občine Trebno i. dr. zavolj presukanja ceste čez Bregov hrib, — občine Tomišelj i. dr. zastran mitnin na Ižanski cesti, — občine Trata gledé podpore za Mateja Buha, — občine Vrhniške zaradi premembe vojne postave, — peticija branjevcev v Ljubljani gledé predkupa na trgu in lastne režije pri vojaških oddelkih, — prošnja slikarja Martina Umeka za podporo, in pritožbe občine Vaške, Šentlamberške, Kandrške, Kolovraške in Režiške gledé razdelitve kantonskih cest.

Po vsem tem je deželni glavar z navadnim ogovorom končal letošnje zborovanje, dr. Bleiweis pa v imenu vse zbornice mu izrekel zahvalo za njegovo neutrudljivo in nepristransko voditeljstvo letošnjih obravnav. Presvitlemu cesarju pa vsa zbornica trikrat zakliče navdušeno: slava!

Slovstvene stvari.

O ženskem dualu pri glagolih.

V pisanji dvojine ženskega spola v zdanjem času in velevniku razhajajo se slovenski pisatelji dan za dnem močneje, kakor vidimo. Eni pišejo (o dveh ženskih): Sva, sta, drugi: sve, ste, tretji: svi, sti, četrti celó: svi, ste. Katero naj premaga, da pridemo do edinosti?

Najpred je v tem vprašanji pomisliti na naša zdanja pismena ali črke, katerih smo se poprijeli, in kaj moremo, česa ne moremo izraziti z njimi. Ako bi, na pr., kdo hotel dvojske oblike pisati takó: „kar živivé, neusmiljeno trpivé (siroti)“, ne more mu obveljati, ker to je akcent, in akcenti vemo da imajo drugo službo, a v teh besedah náglas ni na konci.

Pri Hrvatih in Srbih, ki nimajo dvojine, ne moremo iskati svéta. Staroslovenski slovničarji pa v tem niso popolnoma edini, in nekateri, hrepeneč po doslednosti, podtikajo staroslovenščini oblike, ki jih dokazati ne morejo iz starin. Vendar trditev Rusa Vostokova, da se v staroslovenski dvojini glagolov ne razločuje spol, — v veliko govoreč — stvar dobro zadeva, kajti po Miklošičevem nauku starine kažejo, če tudi se zdi biti nekoliko šepavo, v 1. osebi sploh: vê (jat) za vse tri spole, a v 2. ali 3. osebi: ta ali pa te (est)